

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ບົດລາຍງານວິຊາການ
ການປູກໄມ້ເກດສະໜາກັບໄມ້ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ຫວາຍປະສົມປະສານ ກັບພືດອາຍຸສັ້ນ
ທີ່ ເມືອງ ໂພນໄຊ, ແຂວງ ຫລວງພະບາງ ແລະ ເມືອງ ນາໝີ, ແຂວງ ອຸດົມໄຊ

ໂດຍ: ບຸນປະສັກໄຊ ຄຳພູມີ

ໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້
ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເຂດພູດອຍຮ່ວມມື ລາວ-ຊູແອດ

(ມັງກອນ, 2007)

ຄຳຂອບໃຈ

ຂ້າພະເຈົ້າຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນ ທີ່ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເຂດພູດອຍຮ່ວມມີລາວ-ຊູແອດ, ສູນຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້ ແລະ ໂຄງການຢ່ອຍຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້ ທີ່ ຊ່ວຍໝູນ ໃນການຂຽນບົດລາຍງານທາງວິຊາການຈົນສຳເລັດ. ຂໍຂອບໃຈ ມາຍັງພະນັກງານທຸກໆທ່ານ ທີ່ ເຂົ້າຮ່ວມ ຈາກສູນ ຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ພາກເໜືອ, ພະນັກງານປະສານງານເມືອງໂພນໄຊ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ແລະ ເມືອງນາໝີ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ, ພິເສດ ແມ່ນຄອບຄົວປະຊາຊົນ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳ ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງໃນຄັ້ງນີ້ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບການຮ່ວມມືເປັນຢ່າງດີ. ສຸດທ້າຍຂໍຂອບໃຈມາຍັງຄອບຄົວຂອງຂ້າພະເຈົ້າເອງ ທີ່ໄດ້ຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງເຕັມ ເມັດເຕັມໝ່ວຍ.

ບົດຄັດຫຍໍ້

ການນຳແກ່ນໄມ້ເກດສະໜາມາກ້າ ແລະ ປູກເປັນສວນໃນຮູບແບບຂອງສ່ວນຕົວ, ລວມໝູ່ແລະບໍລິສັດຕ່າງໆກໍ່ ແມ່ນ ການຂະຫຍາຍພັນຢ່າງໜຶ່ງນອກເໜືອຈາກທຳມະຊາດ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ການສ້າງສວນປູກໄມ້ເກດສະໜາມີ ທ່າຂະຫຍາຍ ຕົວເພີ່ມຂຶ້ນໃນປັດຈຸບັນ. ແຕ່ໃນຕໍ່ໜ້າໄມ້ເກດສະໜາທີ່ຢູ່ໃນສວນປູກຈະກາຍເປັນໄມ້ດຳ ຫຼື ບໍ່ ບໍ່ມີໃຜຮູ້, ເຊິ່ງເປັນຄຳ ຖາມທີ່ຍັງຕ້ອງການຊອກຫາຄຳຕອບ, ດ້ວຍເຫດນີ້ ຈຶ່ງສ້າງໃຫ້ມີສວນປູກໄມ້ເກດສະໜາປະສົມກັບໄມ້ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ຫວາຍປະສົມປະສານກັບພືດອາຍຸສັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດເປັນແຕ່ລະໄລຍະຈາກໄລຍະສັ້ນ ຫາ ໄລຍະ ຍາວ, ຖ້າຫາກວ່າໄມ້ເກດສະໜາທີ່ໄດ້ປູກ ບໍ່ເປັນໄມ້ດຳ (ເກດ)ໃນຕໍ່ໜ້າ ອາດຈະນຳໃຊ້ລຳຕົ້ນເຮັດຟືນ, ເປັນວັດຖຸ ດິບໃຫ້ໂຮງງານຜະລິດເຈ້ຍ ແລະ ເປືອກນຳໄປເຮັດເຊືອກຫາກແກ່ນຂອງໄມ້ຊະນິດນີ້ຍັງລາຄາແພງຄືໃນປັດຈຸບັນນີ້ ຫຼື ແພງກວ່ານີ້ອາດຈະປູກໄວ້ເພື່ອຜະລິດແກ່ນຂາຍ(ເກັບແກ່ນຂາຍ) ເຊິ່ງເປັນການສ້າງລາຍຮັບໃນໄລຍະຍາວ ໃຫ້ຄອບ ຄົວໄດ້ສ້າງສວນປູກໄມ້ເກດສະໜາປະສົມກັບໄມ້ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ຫວາຍປະສົມປະສານກັບພືດອາຍຸສັ້ນ ໂດຍ ປູກໄມ້ເກດສະໜາໄວ້ກາງສວນປູກໄມ້ຊະນິດອື່ນອ້ອມເປັນ 3 ຊັ້ນຕາມລຳດັບຄື ຕົ້ນແຄຂາວ, ໄມ້ສັກ ຫຼື ໄມ້ວິກ ແລະ ຕົ້ນຫວາຍ ມີຄອບຄົວເຂົ້າຮ່ວມ 3 ຄອບຄົວຄື: ຢູ່ 2 ເມືອງ ເມືອງໂພນໄຊ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ແລະ ເມືອງນາໝີ ແຂວງອຸດົມໄຊ.

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການທົດລອງນີ້ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳ ມີສວນປູກໄມ້ເກດສະໜາ, ໄມ້ສັກ, ໄມ້ວິກ ແລະ ຫວາຍ ໃນດິນທີ່ທຳການຜະລິດ, ເພີ່ມຜົນປະໂຫຍດທີ່ມີຕໍ່ພື້ນທີ່ຫຼາຍຂຶ້ນ, ເຊິ່ງເປັນລາຍຮັບໃຫ້ ຄອບຄົວເປັນ ແຕ່ ລະໄລຍະຈາກໄລຍະສັ້ນເຖິງໄລຍະຍາວ ນອກຈາກນັ້ນປະຊາຊົນຍັງໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດຂອງພືດອາຍຸສັ້ນຈຳນວນໜຶ່ງ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ດີເທົ່າທີ່ຄວນ ເນື່ອງຈາກວ່າເຂົາເຈົ້າປູກພືດອາຍຸສັ້ນຫຼາຍຊະນິດ ໃນພື້ນທີ່ ແລະ ປົດງວດກັນ, ມີການທຳລາຍ ຂອງແມງໄມ້ ເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດບໍ່ມີຄຸນນະພາບ.

ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໄມ້ທີ່ປູກຢູ່ເມືອງ ໂພນໄຊ ມີ ລາຍລະອຽດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ໄມ້ເກດສະໜາໜ້າຕ້າງເພີ່ມຂຶ້ນ 4,15 ມມ ແລະ ລວງສູງເພີ່ມຂຶ້ນ 34,7 ຊມ, ໄມ້ສັກໜ້າຕ້າງເພີ່ມຂຶ້ນ 11,1 ມມ ແລະ ລວງສູງເພີ່ມຂຶ້ນ 34,8 ຊມ.
- ໄມ້ວິກໜ້າຕ້າງເພີ່ມຂຶ້ນ 20,7 ມມ ແລະ ລວງສູງເພີ່ມຂຶ້ນ 287,8 ຊມ
- ຕົ້ນຫວາຍມີລວງສູງເພີ່ມຂຶ້ນ 18,9 ຊມ.

ໄມ້ແຕ່ລະຊະນິດມີເປົ້າເຊັ່ນລອດຕາຍລຸດລົງ. ຕົ້ນແຄຂາວທີ່ປູກຢູ່ທັງ 2 ເມືອງ ແມ່ນຕາຍໝົດ. ຈາກຜົນໄດ້ຮັບເຫັນ ວ່າໄມ້ເກດສະໜາມີການຈະເລີນເຕີບໂຕດີ ແຕ່ຊ້າ ແລະ ມີເປົ້າເຊັ່ນລອດຕາຍຕ່ຳ ແຕ່ກໍ່ເປັນທີ່ພິຈາລະນາຂອງປະຊາຊົນ ເພາະໄດ້ປູກທົດແທນໃນປີ1 ພາຍຫຼັງປູກທຳອິດ, ຕົ້ນແຄຂາວແມ່ນບໍ່ເໝາະສົມປູກດ້ວຍເບົ້າ ຄວນປູກດ້ວຍແກ່ນ, ໄມ້ສັກ ແລະ ຫວາຍແມ່ນເໝາະສົມທີ່ຈະປູກໃນລະບົບນີ້, ໄມ້ວິກຄວນປູກໃສ່ບ່ອນຫວ່າງທີ່ບໍ່ສາມາດປູກພືດອາຍຸສັ້ນ ໃດໆໃສ່, ເບ້ຍທີ່ຈະໄປປູກບໍ່ຄວນຂົນສົ່ງໄກເກີນໄປ ແລະ ເຮັດດ້ວຍຄວາມລະມັດລະວັງ ຕ້ອງຂົນສົ່ງເບ້ຍໄມ້ໄປຮອດ ພື້ນທີ່ປູກຢ່າງຕ່ຳ 1ເດືອນ, ການປູກຄວນປູກໃນໄລຍະເດືອນພຶດສະພາ ຫາ ຕົ້ນເດືອນມິຖຸນາ.

ການປູກແບບນີ້ ແມ່ນເໝາະສົມກັບຄອບຄົວທີ່ມີແນວຄິດຢາກປູກໄມ້ເກດສະໜາປະສົມປະສານ ກັບໄມ້ຊົມໃຊ້ຊະ ນິດຕ່າງໆ ແລະ ຫວາຍ ໃນຮູບແບບການປູກໄມ້ເກດສະໜາໃສ່ກາງສວນ ເຊິ່ງອ້ອມຮອບດ້ວຍໄມ້ຊະນິດອື່ນ ຫຼື ເອີ້ນ ວ່າຮົ່ວຊງວ.

I. ພາກສະເໜີ

ໃນປັດຈຸບັນນີ້ປະຊາຊົນນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ ພ້ອມກັນນັ້ນພື້ນທີ່ການຜະລິດ ແລະ ການຊົມໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຫຼາຍຂຶ້ນ ເຊັ່ນ ການຊົມໃຊ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ເຊິ່ງປະກອບມີການຊົມໃຊ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ການນຳໃຊ້ໄມ້ປຸກສ້າງຫຼາຍຂຶ້ນ ແຕ່ສິ່ງດັ່ງກ່າວຄ່ອຍໆລຸດລົງ ໃນນັ້ນໄມ້ເກດສະໜາກໍ່ແມ່ນໄມ້ຊະນິດໜຶ່ງ ທີ່ປະຊາຊົນຕ້ອງການຫຼາຍ ເພາະມັນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍຢ່າງເຊັ່ນ: ໃຊ້ເຮັດທູບຫອມ, ໃຊ້ເປັນຢາປົວພະຍາດຂອງຕຳລາພື້ນເມືອງຂອງຈີນ ແລະ ຫຼວດນາມ ເບື້ອງຍ່າງສາມາດນຳໄປເຮັດເປັນເຊືອກໄດ້(ດຣ. ປົວໄຂຄອນ ສະແຫວງສິກສາ, 1998).

ຄວາມຮູ້ຂອງປະຊາຊົນກ່ຽວກັບໄມ້ຊະນິດນີ້ ແມ່ນເຂົ້າເຈົ້າຕ້ອງການຢາກນຳໄມ້ເກດທີ່ຢູ່ທຳມະຊາດມາປູກ ຫວັງເພື່ອໄດ້ໄມ້ດຳໃນອະນາຄົດ ຜ່ານມາສັງເກດເຫັນໄດ້ວ່າມີຂະບວນການປູກໄມ້ເກດສະໜາທີ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວ, ມີການສ້າງຕັ້ງໂຮງງານກັນນ້ຳຫອມໄມ້ເກດສະໜາຂຶ້ນຈຳນວນໜຶ່ງ ແລະ ເປັນທີ່ນິຍົມກັນຢ່າງແຜ່ຫຼາຍໃນປະເທດລາວ ປັດຈຸບັນ. ເຊິ່ງເປັນສິ່ງໜຶ່ງທີ່ທຳທາຍ ແລະ ຕ້ອງການຫາຄຳຕອບຍ້ອນວ່າໄມ້ເກດສະໜາ ຫຼື ໄມ້ດຳ ແມ່ນນັບມື້ຈະຫາຍາກໃນປ່າທຳມະຊາດ ຈາກຂະບວນການປູກນີ້ເອງປະຊາຊົນ ເຂດຊົນນະບົດຈຳນວນໜຶ່ງ ຢູ່ເມືອງ ນາໝີ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ແລະ ເມືອງໂພນໄຊ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ, ຈຶ່ງຫັນມາປູກໄມ້ເກດສະໜາ ໃສ່ພື້ນທີ່ໄຮ່ຂອງຕົນເອງ, ເຊິ່ງປູກແບບເປັນປ່າປູກໄມ້ເກດລ້ວນ, ປູກແບບລະບົບກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເຊິ່ງເປັນການສ້າງລາຍຮັບໄລຍະຍາວໃຫ້ ຕໍ່ເນື່ອງ ເປັນແຕ່ໄລຍະ.

ການທົດລອງຫົວຂໍ້ນີ້ ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການຊົມໃຊ້ໄມ້ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ທັງເປັນການສ້າງສວນສາທິດ ທີ່ນຳຊະນິດໄມ້ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງມາປູກເປັນສວນໃນພື້ນທີ່ການຜະລິດຂອງປະຊາຊົນ, ເຊິ່ງປະຊາຊົນສາມາດຊົມໃຊ້ໄດ້ເປັນໄລຍະ. ການທົດລອງນີ້ ພະຍາຍາມຈະແກ້ໄຂບັນຫາການຜະລິດ ຫຼື ການນຳໃຊ້ດິນຄືທີ່ປະສົມປະສານ, ໃຫ້ຄຳຕອບກ່ຽວກັບຄວາມອາດສາມາດເປັນໄມ້ດຳຂອງຕົນໄມ້ເກດສະໜາຕາມທຳມະຊາດ, ຂາດແຄນຕົ້ນໄມ້ເກດສະໜາທີ່ຈະສາມາດເຮັດການຄົ້ນຄວ້າລົງເລິກກ່ຽວກັບ ການກາຍເປັນໄມ້ດຳຂອງໄມ້ເກດສະໜາໃນອະນາຄົດ.

ວິທີການລວມໆ ແມ່ນໄດ້ປູກແບບປະສົມປະສານ ລະຫວ່າງ ໄມ້ເກດສະໜາ, ໄມ້ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ຫວາຍ ໃນໄຮ່ທີ່ປະຊາຊົນເຮັດການຜະລິດ. ປູກໄມ້ເກດສະໜາເປັນດອນໃສ່ກາງໄຮ່ຈຳນວນ150 ຕົ້ນຕໍຄອບຄົວ, ປູກຕົ້ນແຄຂາວຈຳນວນ72 ຕົ້ນ ຕໍ່ຄອບຄົວປູກອ້ອມເປັນຊັ້ນທີ 1(ຊັ້ນໃນສຸດ), ໄມ້ວິກ ຫຼື ໄມ້ສັກ80 ຕົ້ນ ຕໍ່ ຄອບຄົວ ປູກອ້ອມສວນເປັນຊັ້ນທີ 2 ແລະ ປູກຫວາຍເປັນຊັ້ນທີ 3 (ຊັ້ນນອກສຸດ)ໄລຍະຫ່າງປູກໄມ້ເກດສະໜາ ແມ່ນ 3 ແມັດ x 6ແມັດ, ໄລຍະຫ່າງປູກໄມ້ຊະນິດອື່ນແມ່ນ 3 ແມັດ x 3 ແມັດ ໃນລະຫວ່າງກາງຂອງແຖວ ແລະ ຖິ້ມໄດ້ປູກພືດອາຍຸ (ໝາກເດືອຍ, ສາລີ, ເຂົ້າ ແລະ ໝາກງາ) ຄອບຄົວ ທີ່ຢູ່ບ້ານ ນາໝີເໜືອ ເມືອງ ນາໝີ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ໄດ້ປູກໝາກ ນັດໃສ່ 1/8 ຂອງພື້ນທີ່. ໄດ້ຕອບສະໜອງ ເບິ່ງໄມ້ເກດສະໜາ ໃຫ້ປູກແທນຕົ້ນທີ່ຕາຍ ພາຍຫຼັງປູກໄດ້1ປີ ຈຳນວນ400 ເບິ່ງ. ການວັດແທກການຈະເລີນເຕີບໂຕແມ່ນ ໄດ້ວັດແທກໜ້າຕ້າງ ແລະ ລວງສູງ ພ້ອມທັງສຳພາດປະຊາຊົນ, ສັງເກດສິ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ຕົ້ນໄມ້ປູກ ນອກຈາກນັ້ນຍັງສຳພາດຜົນຜະລິດຂອງພືດອາຍຸສິ້ນ ທີ່ປູກຮ່ວມກັບຕົ້ນໄມ້ ການຄິດໄລ່ຂໍ້ມູນແມ່ນໃຊ້ໂປຣແກຣມ Excel ເພື່ອວິເຄາະຂໍ້ມູນ.

II. ຈຸດປະສົງ

- ປັບປຸງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແບບຄົງທີ່ປະສົມປະສານ ໃຫ້ມີຜົນຜະລິດໄດ້ຮັບຕໍ່ພື້ນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນໃນໄລຍະຍາວ.
- ເພີ່ມໃຫ້ມີສ່ວນປູກ ໄມ້ເກດສະໜາແບບປະສົມປະສານ ໄວ້ຮອງຮັບການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ ທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ໃນຕໍ່ໜ້າ

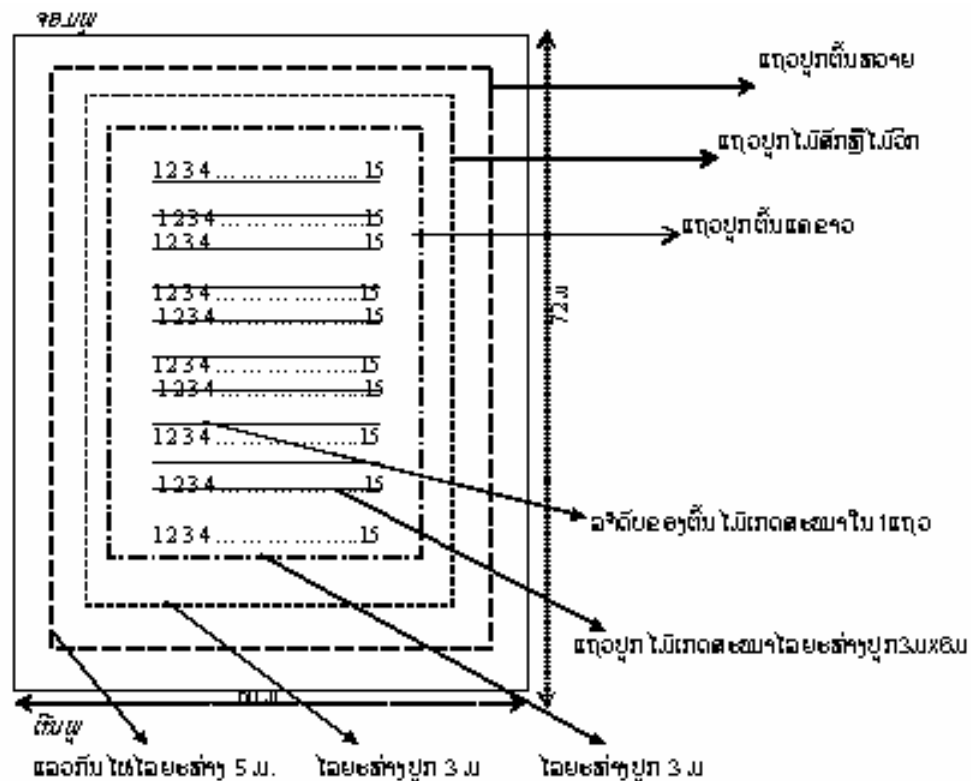
III . ວິທີການ ແລະ ອຸປະກອນ

3.1 ວິທີການທົດລອງ

ປູກໄມ້ເກດສະໜາປະສົມປະສານພືດກະສິກຳ,ຕົ້ນໄມ້ອຸດສະຫະກຳແລະເຄື່ອງປ່າຂອງດົງເຊິ່ງມີລາຍລະອຽດລຸ່ມນີ້ :

- o ປູກໄມ້ສັກ ອ້ອມເປັນຊັ້ນທີ 2 (ຢູ່ເມືອງໂພນໄຊ); ປູກໄມ້ວິກ ອ້ອມເປັນຊັ້ນທີ 2(ຢູ່ເມືອງນາໝໍ້)
- o ປູກແຄຂາວ ອ້ອມເປັນຊັ້ນທີ1(ທັງສອງເມືອງ)
- o ປູກຫວາຍ ອ້ອມເປັນຊັ້ນທີ3(ທັງສອງເມືອງ)
- o ປູກໄມ້ເກດສະໜາເປັນດອນໃສ່ທາງກາງສວນ(ທັງສອງເມືອງ)
 - ໄມ້ເກດສະໜາປູກໄລຍະຫ່າງຄື 3m x 6m
 - ໄມ້ຊະນິດອື່ນໆປູກໄລຍະຫ່າງ 3m x 3m
 - ເນື້ອທີ່ 5740 ຕາແມັດຕໍ່1 ຄອບຄົວ =1 ຊຳ
 - ຂະໜາດຂອງດອນທົດລອງ 60m x 72m = 5740 ຕາແມັດ
 - ຂະໜາດຂອງແລວກັນໄຟ ກວ້າງ 5 ແມັດ
 - ຂະໜາດຄວາມກວ້າງຂອບເຂດຂຸມປູກໄມ້ເກດສະໜາ 1ແມັດ x1ແມັດ

ຮູບສະແດງລຸ່ມນີ້ແມ່ນຜັງຂອງສວນປູກໄມ້ເກດສະໜາ,ໄມ້ອຸດສະຫະກຳແລະຫວາຍປະສົມປະສານກັບພືດອາຍຸສັ້ນໃນຄອບຄົວໜຶ່ງ

3.1.1 ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ການບົວລະບັດຮັກສາ

➢ ການວັດແທກການຈະເລີນເຕີບໂຕ : ການວັດແທກໜ້າຕ້າງຄໍຮາກ ໄດ້ວັດແທກສູງຈາກໜ້າດິນປະມານ 2 cm ແທກ ລວງສູງ ແຕ່ໜ້າດິນ ຫາ ຍອດຕົ້ນໄມ້. ໄດ້ວັດແທກລວງສູງ ແລະ ໜ້າຕ້າງ ຂອງໄມ້ທີ່ປູກໄປພ້ອມໆກັນ. ການເກັບແມ່ນເລີ່ມແຕ່ຕົ້ນແຖວ(ເບື້ອງຊ້າຍ)ຫາ ປາຍແຖວ(ເບື້ອງຂວາ) ສະເພາະໄມ້ເກດສະໜາ, ສ່ວນໄມ້ທີ່ປູກອ້ອມສວນ ທັງສາມຊັ້ນ ແມ່ນເລີ່ມຕົ້ນຢູ່ຈຸດແຈເບື້ອງຊ້າຍມືຂອງສວນ ໄປຕາມທິດຂອງເຂັມໂມງ.

ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງເກັບກຳສະພາບຂອງຕົ້ນໄມ້ທີ່ປູກໂດຍໄດ້ຈາກການສັງເກດ ເບິ່ງຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະຕົ້ນ ແລະ ສຳພາດເຖິງບາງຜົນກະທົບທີ່ມີຕໍ່ຕົ້ນໄມ້ ນຳຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າຮ່ວມເຮັດກິດຈະກຳ.

ການເກັບຂໍ້ມູນການຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ເກັບ 3 ຄັ້ງຄື :

- 1) ເກັບເວລາປູກທຳອິດຄັ້ງທີ1
- 2) ເກັບຄັ້ງທີ 2 ຫຼັງຈາກປູກໄດ້ 6 ເດືອນ.
- 3) ເກັບຄັ້ງທີ 3 ຫຼັງຈາກປູກໄດ້1ປີ ກັບ 6 ເດືອນ

(ໄມ້ທີ່ປູກໃໝ່ໃນປີ 2005 ແມ່ນບໍ່ໄດ້ເກັບຂໍ້ມູນ ເກັບເອົາແຕ່ຕົ້ນທີ່ປູກໃນປີ 2004)

➢ ການສຳຫຼວດເປີເຊັນລອດຕາຍ: ໄດ້ປະຕິບັດພາຍຫຼັງປູກໄດ້ 1 ເດືອນ (ສຳຫຼວດ100%) ຕໍ່ຈາກນັ້ນ ກໍ່ໄດ້ປູກສ້ອມຄືນ

➢ ການເກັບຂໍ້ມູນຜົນຜະລິດ: ໄດ້ສຳພາດນຳຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳ ເຖິງຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຮັບ ຂອງພືດອາຍຸສັ້ນຕ່າງໆທີ່ປູກຮ່ວມໃນສວນປູກໄມ້ເກດສະໜາ.

➢ ການກຳຈັດວັດສະພືດ : ການເສຍຫາຍໄດ້ປະຕິບັດໃນປີທີໜຶ່ງປີເຮັດ 2 ເທື່ອ ຫຼັງຈາກນັ້ນເຮັດປີລະຄັ້ງ (ສະເພາະໄມ້ເກດສະໜາ) ການອະນາໄມແລວກັນໄຟ ຈະເຮັດໄປພ້ອມໆກັນກັບການເສຍຫາຍໃຫ້ໄມ້ເກດສະໜາ ແລະ ໄມ້ຊະນິດອື່ນ.

➢ ການສຳພາດຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນທີ່ມີຕໍ່ການທົດລອງນີ້: ດ້ວຍວິທີການສຳພາດ ແລະ ສັງເກດເບິ່ງສະພາບຕົວຈິງ.

➢ ການໃສ່ຝຸ່ນ: ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ພຽງແຕ່ນຳເສດວັດຊະພືດ ທີ່ເຫຼືອຈາກການຖາກຖາງມາກອງໄວ້ ອ້ອມຕົ້ນຂອງຕົ້ນໄມ້ ເພື່ອເປັນການຮັກສາຄວາມຊຸ່ມ ແລະ ເປັນຝຸ່ນເມື່ອເວລາພືດເໝົາ.

3.2 ອຸປະກອນ

3.2.1 ເບີ້ຍໄມ້ທີ່ນຳມາປູກ

ການທົດລອງນີ້ ໄດ້ໃຊ້ເບີ້ຍໄມ້ 4 ຊະນິດ ເບີ້ຍທີ່ນຳມາຈາກສູນຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້ທີ່ນຳຊວງ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ແຫຼ່ງແກ່ນໄມ້ທີ່ນຳມາກ້າ ແມ່ນຈາກໂຄງການແກ່ນພັນໄມ້ລາວໃນເມື່ອກ່ອນ.

ເບີ້ຍໄມ້ທີ່ໄດ້ປູກມີອາຍຸ 6 ເດືອນ ຢູ່ໃນສວນກ້າມີຄວາມສູງສະເລ່ຍ 50 ຊັງຕີແມັດ (ບໍ່ນັບຕົ້ນຫວາຍເຂົ້າ ນຳ) ແຕ່ໄມ້ເກດສະໜາທີ່ປູກ ແມ່ນ ມາຈາກເມືອງປາກກະດິງແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ເປັນຊະນິດພັນທີ່ນ້ອຍ ໃຫຍ່ຊ້າອາຍຸ ໃນສວນກ້າຮອດ 6 ເດືອນແຕ່ຄວາມສູງ ບໍ່ເຖິງ 50 ຊັງຕີແມັດ.

ຕົ້ນແຄຂາວທີ່ນຳມາປູກ ແມ່ນໄດ້ແກ່ນມາ ຈາກ ເມືອງ ແລະ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງເປັນເບ້ຍທີ່ມີລຳຕົ້ນຮຽວ ຍາວ

ຕາຕະລາງ 1 : ສັງລວມເບ້ຍໄມ້ແລະຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳການຄົ້ນຄວ້າຢູ່ບ້ານທ່າໂພໃຕ້ ເມືອງໂພນໄຊ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະບ້ານນາໝີ່ເໜືອ ເມືອງນາໝີ່ ແຂວງອຸດົມໄຊ

ບ້ານ	ຄອບຄົວ	ເນື້ອທີ່ ເຮັກຕາ	ຈຳນວນເບ້ຍໄມ້							
			ເກດສະ ໜາ	10% ເພື່ອໄວ້	ວິກ	10% ເພື່ອໄວ້	ສັກ	10% ເພື່ອໄວ້	ຫວາຍ	10% ເພື່ອໄວ້
ບ້ານທ່າໂພ	.ທ. ຊຽງບຸນຈັນ	0.432	150	15			80	8	88	8
ບ້ານທ່າໂພ	.ທ. ພອນ	0.432	150	15			80	8	88	8
ບ້ານນາໝີ່ ເໜືອ	.ທ. ເຈືອຫອມ	0.432	150	15	80	8			88	8
.ລວມ		1.296	495		88		176		288	
.ລວມທັງໝົດ		1.296	1047 ຕົ້ນ							

ອະທິບາຍກ່ຽວກັບໄມ້ເກດສະໜາ ໃນຕາຕະລາງຂ້າງເທິງ: ໄມ້ເກດສະໜາມີຈຳນວນຕົ້ນຫຼາຍກ່ອນຊະນິດອື່ນ ຍ້ອນ
ອີງໃສ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງປະຊາຊົນ ເຊິ່ງເຂົາເຈົ້າຕ້ອງການຫຼາຍ, ຖ້າເປັນໄປໄດ້ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງການປູກ ໄມ້ເກດສະ
ໜາໃສ່ ໃຫ້ເຕັມພື້ນທີ່ສວນທົດລອງ (ບໍ່ຢາກໄດ້ໄມ້ຊະນິດອື່ນ) ປູກໄມ້ເກດສະໜາລ້ວນໆ.

ຕາຕະລາງ 2 : ສັງລວມເບ້ຍໄມ້ເກດສະໜາທີ່ໄດ້ປູກແທນຄືນພາຍຫຼັງປູກໄດ້ 1 ປີ(ເດືອນ 6 / 2004 - 6 / 2005)

ຄອບຄົວ	ບ້ານ	ຈຳນວນເບ້ຍໄມ້ເກດທີ່ປູກແທນຄືນ	ໝາຍເຫດ
.ທ.ຊຽງບຸນຈັນ	ທ່າໂພ	110	
.ທ.ພອນ	ທ່າໂພ	140	
.ທ.ເຈືອຫອມ	ນາໝີ່ເໜືອ	150	
.ລວມ		400	

ຜ່ານການປູກແທນຄືນຈຳນວນຕົ້ນທີ່ຕາຍພາຍຫຼັງປູກໄດ້1 ປີ ເຫັນວ່າໄມ້ເກດສະໜາຕາຍ 70 % ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງໄດ້ປູກ
ແທນຄືນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ເພື່ອຫຼີກລ້ຽງບໍ່ໃຫ້ປະຊາຊົນທີ່ຖອຍຕໍ່ຈຳນວນຕົ້ນມີຕາຍ(ບໍ່ໃຫ້ເສຍໃຈ) ສ່ວນໄມ້ຊະນິດອື່ນ
ແມ່ນ ບໍ່ໄດ້ປູກແທນຄືນໃນ 3 ຄອບຄົວ ທີ່ຮ່ວມ ກິດຈະກຳສາມາດສັງລວມໃນຕາຕະລາງ ຂ້າງເທິງນັ້ນ.

3.3 ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

- ການຄິດໄລ່ຂໍ້ມູນ ເປີເຊັນລອດຕາຍ, ໜ້າຕ່າງ ແລະ ລວງສູງສະເລ່ຍ ແມ່ນໃຊ້ໂປຼແກມ Excel ເປັນເຄື່ອງມື
- ການຕີລາຄາປະເມີນຜົນແມ່ນໄດ້ຈາກ ການສຳພາດຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ດ້ວຍການສັງເກດຕົວຈິງ

IV. ຜົນໄດ້ຮັບ

ການທົດລອງນີ້ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳມີສ່ວນປູກໄມ້ເກດ,ໄມ້ສັກ,ໄມ້ວິກ ແລະ ຫວາຍ ໃນດິນທີ່ທຳການຜະລິດ, ເພີ່ມຜົນປະໂຫຍດທີ່ມີຕໍ່ພື້ນທີ່ຫຼາຍຂຶ້ນເຊິ່ງເປັນລາຍຮັບໃຫ້ຄອບຄົວເປັນ ແຕ່ລະໄລຍະ ຈາກ ໄລຍະສັ້ນເຖິງໄລຍະຍາວ

1. ມີຂໍ້ມູນການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໄມ້ທີ່ປູກໃນສ່ວນທົດລອງທັງໝົດ1047 ຕົ້ນ / 3ຄອບຄົວ / 4ຊະນິດໄມ້ ດັ່ງທີ່ໄດ້ສະແດງ ໃນຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງ 3 : ສັງລວມການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໄມ້ແຕ່ລະຊະນິດໃນ2ຄອບຄົວຢູ່ບ້ານທ່າໂພໄຕ້

ຊະນິດໄມ້	ເວລາປູກທຳອິດ			ການຈະເລີນເຕີບໂຕເມື່ອປູກໄດ້6 ເດືອນ			ການຈະເລີນເຕີບໂຕເມື່ອປູກໄດ້1ປີ ກັບ6ເດືອນ		
	%ລອດຕາຍ ຫຼັງປູກ 1ເດືອນ	H(cm) ສະເລ່ຍ	D(mm) ສະເລ່ຍ	%ລອດ ຕາຍ	H(cm) ສະເລ່ຍ	D(mm) ສະເລ່ຍ	%ລອດ ຕາຍ	H(cm) ສະເລ່ຍ	D(mm) ສະເລ່ຍ
ເກດ	83.5	25.14	3	36	36.95	4.02	16.66	55.95	8.1
ແຄຂາວ	73	37.54	6	17.36	65.25	10.24	0		
ສັກ	90.5	30.62	6	91.87	35.59	9.89	81.42	65.46	17.12
ຫວາຍ	100		13.00	96.58		19.57	91.41	31.92	

ອະທິບາຍຕາຕະລາງທີ3: ສອງຄອບຄົວນີ້ໄດ້ປູກໄມ້ແຕ່ລະຊະນິດເທົ່າກັນດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງນຳຂໍ້ມູນທັງສອງມາສະເລ່ຍລວມກັນ ໃນຕາຕະລາງຂ້າງເທິງນີ້ສັງເກດເຫັນໄດ້ວ່າມາຮອດປັດຈຸບັນນີ້ບໍ່ມີຕົ້ນແຄຂາວ ໄມ້ແຕ່ລະຊະນິດມີການຈະເລີນເຕີບໂຕ ເພີ່ມຂຶ້ນຄື:

- ໄມ້ເກດສະໜາໜ້າຕ້າງເພີ່ມຂຶ້ນ 5,1 ມມ ແລະ ລວງສູງເພີ່ມຂຶ້ນ 30,81 ຊມ
- ໄມ້ສັກໜ້າຕ້າງເພີ່ມຂຶ້ນ 11,1 ມມ ແລະ ລວງສູງເພີ່ມຂຶ້ນ 34,8 ຊມ
- ຕົ້ນຫວາຍມີລວງສູງເພີ່ມຂຶ້ນ 18,9 ຊມ

(ໄມ້ແຕ່ລະຊະນິດມີເບີເຊັ່ນລອດຕາຍລຸດລົງ).

ຕາຕະລາງ 4 : ສັງລວມການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໄມ້ແຕ່ລະຊະນິດໃນ1ຄອບຄົວຢູ່ບ້ານນາໝໍ້ເໜືອ

ຊະນິດໄມ້	ເວລາປູກທຳອິດ			ການຈະເລີນເຕີບໂຕເມື່ອປູກໄດ້6 ເດືອນ			ການຈະເລີນເຕີບໂຕເມື່ອປູກໄດ້1ປີ		
	%ລອດຕາຍ ຫຼັງປູກ 1ເດືອນ	H(cm) ສະເລ່ຍ	D(mm) ສະເລ່ຍ	%ລອດ ຕາຍ	H(cm) ສະເລ່ຍ	D(mm) ສະເລ່ຍ	%ລອດ ຕາຍ	H(cm) ສະເລ່ຍ	D(mm) ສະເລ່ຍ
ເກດ	96	25.14	4	54.66	31.55	4.27	6	64	7.25
ແຄຂາວ	83.33	37.54	6	20.83	117.56	8.95	2	150	30
ວິກ	36	44.77	7	55	150	13.31	33.75	332.64	27.76
ຫວາຍ	100	13.00		78.40		19.57	73.86	35.6	

ອະທິບາຍຕາຕະລາງ4: ຄອບຄົວນີ້ປູກຊະນິດໄມ້ແຕກຕ່າງຈາກສອງຄອບຄົວທີ່ຢູ່ຕາຕະລາງທີ 3 ຄື: ໄມ້ວິກ ເຊິ່ງເອົາໄມ້ວິກແທນທີ່ໄມ້ສັກໃນຮູບແບບປູກແບບດຽວກັນ.

- ໄມ້ເກດສະໜາໜ້າຕ້າງເພີ່ມຂຶ້ນ 3,2 ມມ ແລະ ລວງສູງເພີ່ມຂຶ້ນ 38,6 ຊມ.
- ໄມ້ວິກໜ້າຕ້າງເພີ່ມຂຶ້ນ 20,7 ມມ ແລະ ລວງສູງເພີ່ມຂຶ້ນ 287,8 ຊມ.
- ຕົ້ນໜວຍມີລວງສູງເພີ່ມຂຶ້ນ 22 ຊມ .

ໄມ້ແຕ່ລະຊະນິດມີເປີເຊັນລອດຕາຍລຸດລົງ ໄມ້ເກດສະໜາທີ່ປູກປີ 2004 ຍັງເຫຼືອພຽງ 9 ຕົ້ນ, ຕົ້ນແຄຂາວ ທີ່ຍັງເຫຼືອມີພຽງເປີເຊັນລອດຕາຍເທົ່າ 2%

2. ຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າຮ່ວມມີສ່ວນປູກໄມ້ເກດສະໜາທີ່ປູກແບບປະສົມປະສານ ໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດຕໍ່ພື້ນ ທີ່ຫຼາຍຂຶ້ນໃນຕໍ່ໜ້າ ທຽບໃສ່ການປູກພຽງແຕ່ພືດອາຍຸສັ້ນຢ່າງດຽວ ໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດເປັນໄລຍະເຊັ່ນ ທຸກໆປີໄດ້ຜົນ ຜະລິດຈາກໝາກງາ, ໝາກເດືອຍ, ສາລີ ແລະ ເຂົ້າ ແຕ່ຜົນຜະລິດສາລີ ຂອງຄອບຄົວ ທ້າວ ພອນ ບໍ່ເປັນໝາກ ຍ້ອນວ່າມີແມງໄມ້ ແລະ ມຸດ ເຂົ້າທຳລາຍແກ່ນຂອງສາລີ, ໝາກເດືອຍ ຂອງ ຊຽງບຸນຈັນມີໝາກທີ່ລົບ ແມ່ນຍ້ອນການທຳລາຍຂອງແມງໄມ້ເຊັ່ນດຽວກັນ ອີກສາຍເຫດໜຶ່ງ ຍ້ອນການເສຍຫາຍອາດຈະບໍ່ລະມັດລະວັງ ເຮັດໃຫ້ທຳລາຍຕົ້ນໝາກເດືອຍ. ຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້ສະແດງໃຫ້ຮູ້ເຖິງຜົນຜະລິດທີ່ປູກຮ່ວມໃນສ່ວນໄມ້ເກດໃນແຕ່ລະປີເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ລຸດລົງ

ຕາຕະລາງທີ 5 : ຜົນຜະລິດຂອງພືດອາຍຸສັ້ນທີ່ປູກຮ່ວມສ່ວນປູກໄມ້ເກດສະໜາພາຍໃນປີ 2004

ລ/ດ	ຄອບຄົວ	ເຂົ້າ(ກິໂລ/ເຮັກຕາ)	ໝາກເດືອຍ(ກິໂລ/ເຮັກຕາ)	ໝາກງາ(ກິໂລ/ເຮັກຕາ)
1	ທ້າວ: ຊຽງບຸນຈັນ	ບໍ່ໄດ້ປູກ	462,9	ບໍ່ໄດ້ປູກ
2	ທ້າວ: ພອນ	1388	1203,7	83.3
3	ທ້າວ: ເຈືອຫອມ	1157,4	578,7	ບໍ່ໄດ້ປູກ

ອະທິບາຍຕາຕະລາງທີ 5: ຜົນຜະລິດຂອງໝາກເດືອຍຂອງແຕ່ລະຄອບຄົວບໍ່ເທົ່າກັນຍ້ອນວ່າ ແຕ່ລະຄອບຄົວ ປູກໃສ່ໃນເນື້ອທີ່ບໍ່ເທົ່າກັນ(ປູກຕາມໃຈຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ) ຜົນຜະລິດເຂົ້າເປືອກ ຂອງຄອບຄົວທ້າວພອນໄດ້ໜ້ອຍ ເພາະຊະນິດພັນເຂົ້າ ເປັນຊະນິດທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດຕ່ຳ, ການບົວລະບັດຮັກສາໄຮ່ບໍ່ໄດ້ດີ ແລະ ເປັນນຳສະພາບຂອງດິນ ມີລັກສະນະເປັນດິນແຂງ. ດິນດັ່ງກ່າວຜ່ານມາບໍ່ໄດ້ປູກຫຍັງໃສ່ເປັນປ່າເຫຼົ່າ 3 ປີ ສ່ວນໄຮ່ຂອງຄອບຄົວເຈືອຫອມຜົນຜະລິດເຂົ້າເປືອກແມ່ນໄດ້ດີ ເນື່ອງຈາກວ່າ ໄຮ່ດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບການບົວລະບັດຮັກສາດີ ຜົນຜະລິດ ຂອງແຕ່ລະ ສ່ວນປູກບໍ່ຄືກັນ ທາງດ້ານເນື້ອທີ່ທີ່ຊະນິດນຶ່ງແຕ່ການ ນຳໃຊ້ແຮງງານຕົ້ນຕໍແມ່ນ 2 ຄົນເທົ່າກັນ ແຕ່ກໍຍັງປຽບທຽບຜົນຜະລິດບໍ່ໄດ້.

ຕາຕະລາງທີ 6: ຜົນຜະລິດຂອງພືດອາຍຸສັ້ນທີ່ປູກຮ່ວມສ່ວນປູກໄມ້ເກດສະໜາພາຍໃນປີ 2005

ລ/ດ	ຄອບຄົວ	ຖົງເຫຼືອງ(ກິໂລ/ເຮັກຕາ)	ໝາກເດືອຍ(ກິໂລ/ເຮັກຕາ)	ສາລີ(ກິໂລ /ເຮັກຕາ)	ໝາຍເຫດ
1	ທ້າວ: ຊຽງບຸນຈັນ	ບໍ່ໄດ້ປູກ	1157,4	ບໍ່ໄດ້ປູກ	
2	ທ້າວ: ພອນ	ບໍ່ໄດ້ປູກ	ບໍ່ໄດ້ປູກ	173	ບໍ່ມີເມັດ, ເມັດລົບ, ນຳໃຊ້ບໍ່ໄດ້
3	ທ້າວ: ເຈືອຫອມ	ບໍ່ໄດ້ປູກ	ບໍ່ໄດ້ປູກ	340	ບໍ່ທັນແກະເມັດຈາກຝັກ

ອະທິບາຍຕາຕະລາງທີ 6: ຜົນຜະລິດຂອງ 3 ຄອບຄົວບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນດີໃນປີ 2005 ຍ້ອນວ່າເຂົາເຈົ້າ ປູກພືດອາຍຸສັ້ນ ກາຍລະດູການຜະລິດ ແລະ ມີສັດຕູພືດເຂົ້າທຳລາຍ. ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນແນວພັນສາລີທີ່ຄອບຄົວທ້າວພອນໄດ້ປູກ, ບໍ່ມີ

ເມັດ ຜັກທີ່ມີເມັດໜ້ອຍໜຶ່ງ ມີລັກສະນະບ່າງາມ ແລະ ນຳໃຊ້ບໍ່ໄດ້ຍ້ອນມີແມງເຈາະ ແລະ ອີກສາເຫດໜຶ່ງເວລາ ເສຍຫຍ້າ ໃນໄລຍະທຳອິດເຮັດບໍ່ໄດ້ດີ.

V . ພາກວິຈານຜົນ

5.1 ສະຫຼຸບຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ສາເຫດ

ຈາກການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ ການປູກໄມ້ເກດສະໜາ,ໄມ້ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ຫວາຍປະສົມປະ ສານກັບພືດອາຍຸສັ້ນ ເປັນຮູບແບບທີ່ປະຊາຊົນເຂົ້າຮ່ວມ 3 ຄອບຄົວເຫັນດີ ແລະ ຢາກເຮັດ(ສ້າງສວນປູກແບບນີ້). ແຕ່ ການທົດລອງຄັ້ງນີ້ ບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນດີເທົ່າທີ່ຄວນ ມັນສະແດງອອກເຖິງເບ້ຍໄມ້ທີ່ປູກເຊັ່ນ ເວລາປູກທຳອິດໄມ້ເກດສະ ໜາມີເປົ້າເຊັ່ນລອດຕາຍຕ່ຳ, ຕົ້ນແຄຂາວຕາຍເກືອບ100% ຫຼັງປູກໄດ້ 1 ເດືອນ ສ່ວນຫວາຍ, ໄມ້ ສັກ ແລະ ໄມ້ວິກ ມີ %ລອດຕາຍຂ້ອນຂ້າງສູງ. ຫຼັງຈາກປູກໄດ້1ປີ ຜ່ານໄປ ອີງໃສ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງປະຊາຊົນ ທາງໂຄງການຈຶ່ງນຳຕົ້ນ ໄມ້ເກດສະໜາປູກສ້ອມຄືນແທນຕົ້ນທີ່ຕາຍ ເບ້ຍໄມ້ເກດສະໜາ ຕາຍຍ້ອນວ່າປະຊາຊົນບໍ່ເຂົ້າໃຈໃນໄລຍະປູກທຳ ອິດ. ໄມ້ເກດສະໜາເປັນໄມ້ມັກຄວາມຊຸ່ມຊື່ນ ແລະ ໃນການປົວລະບົດຮັກສາຕົ້ນໄມ້ເກດສະໜາ ຢ່າງລະອຽດ ແລະ ອີກສາເຫດໜຶ່ງ ຍ້ອນລະດູການປູກໄມ້ ຄັ້ງນັ້ນແມ່ນປູກຫຼ້າ (ກາຍລະດູປູກ)

ເມື່ອເວລາປູກທຳອິດເບ້ຍທີ່ນຳໄປປູກເປັນເບ້ຍໜ້ອຍ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ໄມ້ເກດສະໜາ ເຊິ່ງເປັນຊະນິດທີ່ມາຈາກ ແຫຼ່ງພູຕ່ຳ ພ້ອມກັບມີການຂົນສົ່ງໄກ ແລະ ເບ້ຍຍັງປັບຕົວກັບສະພາບແສງແດດບໍ່ໄດ້ດີ (ບໍ່ທັນທົນທານ) ແຕ່ປູກໃນ ເທື່ອທີ 2 (ຫຼັງຈາກປູກໄດ້1ປີ) ແມ່ນເບ້ຍໃຫຍ່ ແລະ ໄດ້ມີການສ້າງຄວາມທົນທານ ໃຫ້ກັບເບ້ຍໄມ້ກ່ອນປູກ1 ເດືອນ (ເບ້ຍໄມ້ຮອດພື້ນທີ່ ແລະ ເປີດແສງແດດໃຫ້100%) ຕາມການສັງເກດເຫັນວ່າ ຕົ້ນໄມ້ເກດສະໜາທີ່ປູກໃໝ່ ດັ່ງ ກ່າວມີ ສະພາບແຂງແຮງ, ໃຫຍ່ ແລະ ຂຽວງາມດີ ເຊິ່ງເປັນທີ່ພໍໃຈ ຂອງຄອບຄົວ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ແຕ່ມີບັນຫາເລືອງຜົນ ຜະລິດໃນປີ ນີ້ ບາງຄອບຄົວບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດຫຼາຍເຊັ່ນ : ການປູກ ໝາກເດືອຍ ແລະ ສາລີບໍ່ມີ ແກ່ນ(ເມັດ).

ຜົນຜະລິດຂອງພືດອາຍຸສັ້ນ ທັງສາມຄອບຄົວແຕ່ລະປີ ມີການປ່ຽນແປງ, ເຊິ່ງເຂົ້າເຈົ້າເອງບໍ່ປູກຊະນິດເກົ່າ ໃນປີຕໍ່ມາ ເຮັດໃຫ້ຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະປຽບທຽບຜົນຜະລິດຂອງພືດອາຍຸສັ້ນ. ພາຍຫຼັງທີ່ປູກໄດ້ 1 ປີ, 2 ປີ ແລະ 3 ປີ ເປັນແນວໃດ ແລະ ບໍ່ຮູ້ເຖິງຜົນກະທົບທີ່ມີຕໍ່ກັນ ລະຫວ່າງຕົ້ນໄມ້ທີ່ປູກທົດລອງ ກັບ ພືດອາຍຸສັ້ນ ຜົນຜະລິດຈະລຸດລົງ ຫຼື ເພີ່ມຂຶ້ນ ທັງສາມຄອບຄົວໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດຈາກພືດອາຍຸສັ້ນ ໃນປີ 2005 ນີ້ ແມ່ນຕ່ຳຫຼາຍເພາະຜ່ານມາເຂົາເຈົ້າ ເຄີຍໄດ້ຫຼາຍ ກວ່ານີ້ ຕາມການສອບຖາມເຂົາເຈົ້າ ແລະ ໄດ້ໄປ ສັງເກດເບິ່ງຕົວຈິງ.

ໃນການຄິດໄລ່ຄ່າສະເລ່ຍໜ້າຕ້າງ ແລະ ລວງສູງຂອງໄມ້ແຕ່ລະຊະນິດໃນສາມຄອບຄົວແມ່ນສາມາດເຮັດໄດ້ແຕ່ຍັງ ປຽບທຽບໃນສາມຄອບຄົວບໍ່ໄດ້ ເນື່ອງຈາກວ່າ 2 ຄອບຄົວປູກຄືກັນແຕ່ອີກ1ຄອບຄົວ ແມ່ນມີຊະນິດໜຶ່ງແຕກຕ່າງຄື 2 ຄອບຄົວປູກໄມ້ສັກ ແຕ່ວ່າອີກ1ຄອບຄົວ ແມ່ນປູກໄມ້ວິກ ຕາມການໃຫ້ຄຳແນະນຳຂອງ ທ້ອງຖິ່ນ ວ່າໄມ້ສັກ ແມ່ນ ບໍ່ເໝາະກັບເຂດ ເມືອງນາໝີ ແຂວງອຸດົມໄຊ ເພາະເຂົາເຈົ້າສັງເກດເບິ່ງ ສວນໄມ້ສັກທີ່ປູກໃນບໍລິເວນນັ້ນໃຫຍ່ຊ້າ ແລະ ບ່າງາມ ຈຶ່ງປ່ຽນຊະນິດໄມ້ວິກມາແທນຕຳແໜ່ງຂອງໄມ້ສັກ ໃນຮູບແບບການປູກແບບນີ້ ເພື່ອຫວັງຈະໄດ້ໃຊ້ໄມ້ ວິກໃນໄລຍະສັ້ນ(ໄມ້ໃຫຍ່ໄວ).

ການປູກໄມ້ວິກມີຜົນເສຍທີ່ຈະຕາມມາຄືເຮັດໃຫ້ດິນ ເສຍທາດອາຫານໃນດິນຫຼາຍ(ດິນຈືດ) ອີງຕາມປະສົບ ການຕົວ ຈິງຂອງນັກວິຊາການ ແລະ ປະຊາຊົນຜູ້ເຄີຍທີ່ສ້າງສວນປູກໄມ້ວິກ ເພາະດິນທີ່ຈະປູກໄມ້ຊະນິດນີ້ ຕ້ອງແມ່ນ ດິນ

ເປັນດິນໂປກໂລ້ນ, ເຊື່ອມໂຊມ ແລະ ດິນທີ່ບໍ່ສາມາດປູກພືດອາຍຸສັ້ນໃສ່. ແຕ່ການປູກແບບນີ້ ຄອບຄົວດັ່ງກ່າວ ເຫັນດີ ແລະ ເປັນທີ່ພໍໃຈຫຼາຍ ທັງເປັນການແນະນຳຊະນິດໄມ້ດັ່ງກ່າວໃຫ້ຊາວບ້ານ ໂດຍຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳເປັນຜູ້ເຜີຍແຜ່ເອງໃນລະບົບການປູກແບບນີ້ໄມ້ວິກໄດ້ປູກພຽງແຕ່ແຖວດຽວປູກອ້ອມພື້ນທີ່ສວນທົດລອງຄິດວ່າຄົງຈະບໍ່ເປັນຜົນກະທົບຕໍ່ດິນດັ່ງກ່າວ.

ໄມ້ສັກທີ່ປູກເປັນແຖວອ້ອມກໍ່ເໝາະສົມກັບເຂດນັ້ນອີງໃສ່ເປົ້າໝາຍລອດຕາຍ, ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ເຂດເມືອງໂພນໄຊ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ເປັນເຂດທີ່ປູກໄມ້ສັກຜ່ານມາໄດ້10ປີ ເຊິ່ງໜ້າຕ້າງສະເລ່ຍ ປະມານ15ຊມ - 20 ຊມ, ອີກຢ່າໜຶ່ງ ໄມ້ດັ່ງກ່າວກໍ່ເປັນທີ່ພໍໃຈຂອງຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ເພາະໄມ້ສັກທີ່ປູກອ້ອມ ສາມາດເປັນຮົ້ວອ້ອມສວນໄດ້ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນຄອບຄົວອື່ນມີແນວຄິດປູກໄມ້ສັກເປັນຫຼັກຮົ້ວ ຫຼື ເປັນ ຊາຍແດນລະຫວ່າງໄຮ່ ກັບໄຮ່.

ຕົ້ນຫວາຍ ທີ່ນຳມາປູກປະຊາຊົນກໍ່ມັກ ແລະ ເຫັນດີ ທີ່ຈະປູກອ້ອມໃນລັກສະນະນີ້ແຕ່ຕ້ອງປູກໃສ່ ບ່ອນທີ່ເປັນຊາຍແດນ ຫຼື ຮົ້ວ ເຊິ່ງສາມາດເຮັດເປັນຮົ້ວຂຽວ ທີ່ສາມາດປ້ອງກັນທັງສັດຕ່າງໆທີ່ເຂົ້າທຳລາຍສວນປູກ.

5.2 ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບວຽກງານຄົ້ນຄວ້າທົດລອງໃນຕໍ່ໜ້າ

- 1) ຮູບແບບຂອງການປູກແບບນີ້ ແມ່ນເໝາະສົມ ກັບແນວຄິດຂອງຄອບຄົວທີ່ຕ້ອງການປູກໄມ້ໃຫຍ່ໄວ ເປັນຫຼັກຮົ້ວ (ຮົ້ວຂຽວ) ແລະ ປູກຫວາຍເພື່ອປ້ອງກັນສັດເຂົ້າທຳລາຍໄຮ່ ແລະ ປູກໄວ້ ເພື່ອເປັນຂອບເຂດຊາຍແດນ.
- 2) ຄວນປູກໄມ້ວິກຫຼືໄມ້ສັກໄວ້ຂອບເຂດຊາຍແດນຂອງສວນ ຫຼື ໄຮ່ ເພື່ອເປັນຫຼັກຮົ້ວທີ່ມີຊີວິດ ບັນຫາທີ່ຈະຕາມມາຄື ໄມ້ດັ່ງກ່າວອາດຈະມີລຳຕົ້ນທີ່ມີຕຳນິຫຼາຍເຊັ່ນ ລວງສູງການຄ້າໜ້ອຍ, ລຳຕົ້ນມີການແຕກງ່າຫຼາຍ, ເຊິ່ງອາດເປັນຜົນກະທົບທີ່ບໍ່ດີຕໍ່ການປູກໄມ້ໄວ້ປ່ອນໂຮງງານອຸດສະຫະກຳ ແຕ່ການຊົມໃຊ້ ໃນຄອບຄົວ ແມ່ນບໍ່ມີບັນຫາ ສາມາດເຮັດເປັນພື້ນ, ຖ່ານ ແລະ ໄມ້ໃຊ້ສ້ອຍໃນຄົວເຮືອນໃນໄລຍະສັ້ນໄດ້.
- 3) ບໍ່ຄວນປູກໄມ້ເກດສະໜາຊະນິດດຽວລ້ວນ ເພາະມີຄວາມສ່ຽງສູງທີ່ຈະບໍ່ເກີດເປັນໄມ້ດຳ ຕ້ອງປູກປະສົມປະສານກັບໄມ້ຊະນິດອື່ນໃສ່ໃນພື້ນທີ່ດຽວກັນ.
- 4) ໄມ້ເກດສະໜາ ທີ່ນຳໄປປູກຕ້ອງມີອາຍຸໃນສວນກຳ1ປີ ຂຶ້ນໄປ, ການຂົນສົ່ງເບ້ຍໄມ້ບໍ່ຄວນໄກເກີນໄປ ແລະ ຕ້ອງໃຫ້ເບ້ຍໄມ້ ໄປເຖິງບ່ອນທີ່ຈະປູກຢ່າງໜ້ອຍ1ເດືອນ ພ້ອມນັ້ນຕ້ອງສ້າງຄວາມທົນທານ ໃຫ້ກັບເບ້ຍໄມ້ດ້ວຍການ ເປີດແສງແດດເທື່ອລະໜ້ອຍໃຫ້ເບ້ຍໄມ້ໄດ້ຮັບແສງແດດຈົນຮອດ100% ປະມານ 1ເດືອນ.
- 5) ການຂົນສົ່ງເບ້ຍໄມ້ໃນເວລາປູກຕ້ອງມີຄວາມລະມັດລະວັງສູງ ຄືບໍ່ເອົາເບ້ຍໃສ່ກະຕ່າເປັດຫຼາຍເກີນໄປ ເວລາຢ່າງພະຍາຍາມຮັກສາບໍ່ໃຫ້ເບ້ຍໄມ້ໃນກະຕ່າລົ້ມ ເຊິ່ງເປັນສາເຫດຂອງຄໍຣາກ ແລະ ລຳຕົ້ນ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ.
- 6) ໄມ້ເກດສະໜາເປັນໄມ້ມັກຄວາມຊຸ່ມຊື່ນ ຕ້ອງມີການກຽມຊູມປູກທີ່ດີ ໂດຍສະເພາະບ່ອນທີ່ມີຄວາມສູງຊັນຕ້ອງຂຸດພື້ນທີ່ໃຫ້ພຽງຢູ່ບໍລິເວນຊູມປູກປະມານ 80ຊມ x 80ຊມ ຫຼື 100 ຊມ x 100ຊມ ເພື່ອຮັກສານ້ຳ ໄວ້ໄດ້ດີ ແລະ ທັງເປັນການຕ້ານການເຊາະເຈື່ອນ ສຳຄັນໃນເວລາປົວລະບັດຮັກສາ ເປັນຕົ້ນການເສຍຫາຍຕ້ອງເສຍ ໃຫ້ຖືກຕາມຫຼັກວິຊາການຄື ຕ້ອງນຳເສດຫຍ້າທີ່ຕັດອອກໄປນັ້ນໄປກັ່ງໄວ້ບໍລິເວນເທົ່ງຂອງຕົ້ນ ເພື່ອຮັກສາ ຄວາມຊຸ່ມຂອງດິນຫຼີກລ້ຽງ ການຈູດເສດວັດສະພິດໂດຍສະເພາະແມ່ນຍາມແລ້ງ.
- 7) ຄວນປູກຕົ້ນແຄຂາວດ້ວຍການຍອດແກ່ນຫວ່ານແກ່ນ.
- 8) ສຳລັບການປູກໄມ້ຢູ່ເຂດເມືອງໂພນໄຊແຂວງຫຼວງພະບາງແລະເມືອງນາໝີແຂວງອຸດົມໄຊ ແມ່ນ ຄວນເລີ່ມແຕ່ເດືອນພຶດສະພາຫາຕົ້ນເດືອນມິຖຸນາ ຫຼື ຫຼັງຈາກແລ້ວປີໃໝ່ລາວ.

- 9) ການປູກສ້ອມຄົນຄວນປູກທຸກໆປີຖ້າເຫັນວ່າເບ້ຍໄມ້ທີ່ປູກໃຫ້ຄອບຄົວຕາຍແທ້ ໂດຍການສຳຫຼວດ ຂອງພະນັກງານວິຊາການລົງໄປເບິ່ງພື້ນທີ່ຕົວຈິງ ແລ້ວຕ້ອງຈັດຫາເບ້ຍໄມ້ກຸ່ມໄວ້ໃນແຕ່ລະປີຫຼືຂຶ້ນແຜນໄວ້ ແຕ່ບໍ່ທຳອິດ ເພາະຫຼີກລ້ຽງບໍ່ໃຫ້ຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ຢາກຢຸດເຊົາຮ່ວມກິດຈະກຳ.

VI. ເອກະສານອ້າງອີງ

- ປົວໄຂຄອນ, 1998, ບົດລາຍງານສຳມະນາກະສິກຳ,ປ່າໄມ້ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ,ຄະນະວິທະຍາສາດ,ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, ວຽງຈັນ,(ໜ້າ 99 - 100)

VII ບົດແນບທ້າຍ

1. ຕາຕະລາງ ສັງລວມການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໄມ້ ທີ່ປູກໃນ2ຄອບຄົວ ທີ່ ເມືອງ ໂພນໄຊ ແຂວງ ຫຼວງ ພະບາງ ແລະ1 ຄອບຄົວ ທີ່ເມືອງນາໝີ້ ແຂວງອຸດົມໄຊ ຕາຕະລາງ1: ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໄມ້ໃນຄອບຄົວຂອງທ້າວ ຊຽງ ບຸນຈັນ.

ຊະນິດ ໄມ້	ຈ/ນທັງ ໝົດ	ຈ/ນຕົ້ນ ຍັງ	ຈ/ນຕົ້ນ ຕາຍ	ຈ/ນຕົ້ນ ໄກ້ຈະ ຕາຍ	%ລອດ ຕາຍ	ໜ້າຕ້າງຄໍຮາກ(mm)			ລວງສູງ(cm)		
						ສະ ເລ່ຍ	ຕ່ຳ ສຸດ	ສູງສຸດ	ສະເລ່ຍ	ຕ່ຳ ສຸດ	ສູງສຸດ
ເກດ	150	54	96	3	36	3.81	2	7	36.94	10	66
ສັກ	80	79	1	8	85	7.05	2	13.8	35.44	8	83
ແຄຂາວ	72	15	57	5	11.11	8.812	6	11	68.75	34	114
ຫວາຍ	88	69	19	2	98.86				18.42	7	38

ຕາຕະລາງ2:ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໄມ້ໃນຄອບຄົວຂອງ ທ້າວ ພອນ

ຊະນິດ ໄມ້	ຈ/ນທັງ ໝົດ	ຈ/ນຕົ້ນ ຍັງ	ຈ/ນຕົ້ນ ຕາຍ	ຈ/ນຕົ້ນ ໄກ້ຈະ ຕາຍ	%ລອດ ຕາຍ	ໜ້າຕ້າງຄໍຮາກ(mm)			ລວງສູງ(cm)		
						ສະ ເລ່ຍ	ຕ່ຳ ສຸດ	ສູງ ສຸດ	ສະເລ່ຍ	ຕ່ຳ ສຸດ	ສູງສຸດ
ເກດ	150	54	96	3	36	4.231	2	6.5	36.96	7	64
ສັກ	80	79	1	8	98.75	12.73	3	21.5	35.74	9	87
ແຄຂາວ	72	17	55	1	23.61	11.67	6	24.5	61.76	14	150
ຫວາຍ	88	83	5	6	94.31				20.72	8	45

ຕາຕະລາງ3:ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໄມ້ໃນຄອບຄົວຂອງທ້າວ ເຈືອຫອມ

ຊະນິດ ໄມ້	ຈ/ນທັງ ໝົດ	ຈ/ນ ຕົ້ນຍັງ	ຈ/ນ ຕົ້ນ ຕາຍ	ຈ/ນຕົ້ນ ໄກ້ຈະ ຕາຍ	%ລອດ ຕາຍ	ໜ້າຕ້າງຄໍຮາກ(mm)			ລວງສູງ(cm)		
						ສະເລ່ຍ	ຕ່ຳ ສຸດ	ສູງສຸດ	ສະເລ່ຍ	ຕ່ຳສຸດ	ສູງສຸດ
ເກດ	150	82	68	5	54.66	4.27	2.5	12.7	31.55	11	62
ສັກ	80	44	36	1	55	13.31	8.5	27.6	150	50	275
ແຄຂາວ	72	15	57	5	20.83	8.95	3	15	117.56	30	180
ຫວາຍ	88	69	19	2	78.40					10	59

ຕາຕະລາງທີ4 : ຜົນຜະລິດ ຂອງພືດອາຍຸສັ້ນທີ່ປູກຮ່ວມສວນປູກໄມ້ເກດສະໜາພາຍໃນປີ 2004

ລ/ດ	ຄອບຄົວ	ເຂົ້າ(ກິໂລ/ເຮັກຕາ)		ໜາກເດືອຍ(ກິໂລ/ເຮັກຕາ)		ໜາກງາ(ກິໂລ/ເຮັກຕາ)	
		ແນວພັນ	ເກັບກ່ຽວ	ແນວພັນ	ເກັບກ່ຽວ	ແນວພັນ	ເກັບກ່ຽວ
1	ທ້າວ: ຊຽງບຸນຈັນ			2	200		
2	ທ້າວ: ພອນ	50	300	1.2	130	0.2	9
3	ທ້າວ: ເຈືອຫອມ	15	250	0.5	125		

ຕາຕະລາງທີ5 : ຜົນຜະລິດຂອງພືດອາຍຸສັ້ນທີ່ປູກຮ່ວມສວນປູກໄມ້ເກດສະໜາພາຍໃນປີ2005

ລ/ດ	ຄອບຄົວ	ຖົງເຫຼືອງ(ກິໂລ)		ໜາກເດືອຍ(ກິໂລ)		ສາລີ(ກິໂລ)		ໝາຍເຫດ
		ແນວ ພັນ	ເກັບ ກ່ຽວ	ແນວ ພັນ	ເກັບ ກ່ຽວ	ແນວ ພັນ	ເກັບ ກ່ຽວ	
1	ທ້າວ: ຊຽງບຸນຈັນ	2	3	3	500			
2	ທ້າວ: ພອນ					5		ບໍ່ມີເມັດ, ເມັດລົບ, ນໍ້າໃຊ້ບໍ່ໄດ້
3	ທ້າວ: ເຈືອຫອມ					10	150	ບໍ່ທັນແກະເມັດຈາກຝັກ